

๕๒

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐นร/ ๙๕๓๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๓/๐๘๕๕
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๕
เวลา ๑๐.๐๐ น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒๐ ฉบับ

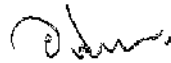
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย -ร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒๐ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒๐ ฉบับ
ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติ รวม ๒๐ ฉบับ ตามบัญชีแนบท้าย พร้อมด้วยบันทึกหลักการ
และเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา
เป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างถึง

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (ภายใน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฎคดี ๑
รับที่ ๕๙ / ๒๕๕๕
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๕ เวลา ๑๐:๓๐ น.

๒๒ เม.ย. ๕๕ ๑๒:๓๐

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักเลขาธิการ
รับที่ ๑๕๘ ๑๕๘
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๕ เวลา ๑๐:๐๘ น.
ส่งกลุ่มงาน ๑๖๖๓/๒๕๕๕ สำนักเลขาธิการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ...)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการเข้าชื่อและกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” ในมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ และมาตรา ๗ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้มีสิทธิเข้าชื่อ” “ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง” “ผู้บริหารท้องถิ่น” และ “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” ในมาตรา ๓ และเพิ่มมาตรา ๗/๑ มาตรา ๒๕/๑ และมาตรา ๒๕/๒)

(๒) ปรับปรุงสัดส่วนจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับคำร้องและดำเนินกระบวนการเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแทนผู้ว่าราชการจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ในมาตรา ๓ และยกเลิกมาตรา ๕)

(๔) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (เพิ่มมาตรา ๗/๒)

(๕) ปรับปรุงกระบวนการในการประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ และยกเลิกบทนิยามคำว่า “ศาลากลางจังหวัด” “ที่ว่าการอำเภอ” และ “สำนักงานเทศบาล” ในมาตรา ๓)

(๖) แก้ไขช่องในบัตรลงคะแนนเสียงจากคำว่า “เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วย” เป็น “ถอดถอน” และ “ไม่ถอดถอน” และแก้ไขจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ วรรคสอง และมาตรา ๒๓ วรรคสอง)

(๗) กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและมีอำนาจระเบียบกำหนดวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ และเพิ่มมาตรา ๒๘/๑)

เหตุผล

เนื่องจากบทบัญญัติบางประการในพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังไม่สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเลือกตั้งและการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้การใช้สิทธิเข้าชื่อเพื่อให้มีการ ลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อ
ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง
เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”
ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่นในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดให้มีการเข้าชื่อหรือลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ศาลากลางจังหวัด” “ที่ว่าการอำเภอ” และ “สำนักงานเทศบาล” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้มีสิทธิเข้าชื่อ” “ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง” “ผู้บริหารท้องถิ่น” “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” และ “ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ต่อท้ายบทนิยามคำว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้มีสิทธิเข้าชื่อ” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเข้าชื่อเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา นายกองัดการบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“คณะกรรมการการเลือกตั้ง” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับเทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สำหรับกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ การเข้าชื่อเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้จัดทำเป็นคำร้องพร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อยื่นต่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องมีจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เกินหนึ่งแสนคน ต้องมีผู้มีสิทธิเข้าชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินหนึ่งแสนคน แต่ไม่เกินหนึ่งล้านคน ต้องมีผู้มีสิทธิเข้าชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหรือไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน สุดแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินหนึ่งล้านคน ต้องมีผู้มีสิทธิเข้าชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนคน

การนับจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ถือตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเข้าชื่อนั้นที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรจัดทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นครั้งล่าสุด

มาตรา ๖ คำร้องขอให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๕ ต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

(๒) รายละเอียดของข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใด หรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนนั้นมีการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างใดจนเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป

(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้มีสิทธิเข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้มีสิทธิเข้าชื่อตาม (๓) ว่าผู้มีสิทธิเข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อด้วยตนเอง

มาตรา ๗ เมื่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๕ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งหลักสำเนาให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ที่ถูกร้องขอให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำร้อง และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาขึ้นต่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา.

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว (๑) ให้ปิดประกาศข้อกล่าวหาและคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาถ้าหากมี ไว้ที่ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควรโดยเร็ว ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบด้วย

ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการแทน ให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลนั้น”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ และมาตรา ๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๗/๑ ให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อแต่ละคนทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำร้องตามมาตรา ๕ โดยให้กำหนดเวลายื่นคำร้องคัดค้านไว้ในหนังสือแจ้งด้วย กำหนดเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่แจ้ง

ในกรณีที่ผู้ที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อผู้ใดเห็นว่าตนมิได้เข้าชื่อหรือเข้าชื่อโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญ ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเวลาที่กำหนด

ให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวรรคสองให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องคัดค้าน หากเห็นว่าคำร้องคัดค้านของผู้ใดเชื่อถือได้ ให้ส่งตอนชื่อผู้นั้นออกจกบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ คำวินิจฉัยของผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นที่สุด

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งและไม่มีการยื่นคำร้องคัดค้านหรือมีการยื่นคำร้องคัดค้านและได้ดำเนินการตามวรรคสามแล้ว ให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หากมีจำนวนตามเกณฑ์ในมาตรา ๕ ให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการต่อไป

มาตรา ๗/๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยให้ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๗/๑ เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่จะจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนนั้นเหลืออยู่ไม่เกินหกสิบวันนับแต่

๕

วันที่ได้รับแจ้งจากรู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๗/๑ คณะกรรมการ
การเลือกตั้งจะไม่จัดให้มีการลงคะแนนเสียงก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้การเข้าชื่อนั้นเป็นอันพับไป

ในการดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงตามวาระหนึ่ง ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว และประกาศกำหนด
วันลงคะแนนเสียงไว้ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ที่ทำการกำนัน และที่ทำการ
ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และที่ลงคะแนนเสียงหรือบริเวณใกล้เคียง
กับที่ลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่สิบวันก่อนวันลงคะแนนเสียง ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการถอนชื่อ
ผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
มาใช้บังคับกับการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง
โดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้สันตาร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง
มอบหมาย”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติว่า
ด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การออกเสียงลงคะแนนให้ทำเครื่องหมายลงในบัตรลงคะแนนเสียงในช่องที่
“ถอดถอน” หรือ “ไม่ถอดถอน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีมีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิ
ลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และมีคะแนนเสียงจำนวนไม่น้อยกว่า
สามในสี่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง ลงคะแนนให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลงคะแนนเสียง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ และมาตรา ๒๕/๒ แห่ง
พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๕/๑ ผู้ใดให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด หรือข่มขู่ด้วยประการใด
เพื่อให้บุคคลใดเข้าชื่อเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเพื่อให้บุคคลใดถอนหรือมิให้ถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕/๒ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเข้าชื่อ เพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่แท้จริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๒๕/๑ ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจระเบียบกำหนดวิธีปฏิบัติในเรื่องใด ๆ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากบทบัญญัติบางประการในพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ยังไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเลือกตั้งและการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้การใช้สิทธิเข้าชื่อเพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) ผู้รับคำร้องและดำเนินกระบวนการเข้าชื่อเพื่อลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กำหนดให้มีผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้รับคำร้องเกี่ยวกับการเข้าชื่อและดำเนินกระบวนการเข้าชื่อเพื่อลงคะแนนถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแทนผู้ว่าราชการจังหวัด โดยในท้องถิ่นระดับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ และในกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบ

(๒) กระบวนการเข้าชื่อเพื่อลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ให้มีกระบวนการเข้าชื่อเพื่อลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดสัดส่วนและจำนวนของผู้มีสิทธิเข้าชื่อให้เหมาะสม และให้จัดทำเป็นคำร้องพร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อยื่นต่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องมีจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อตามสัดส่วนของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ และเมื่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำร้องแล้ว ให้แจ้งข้อกล่าวหาให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ที่ถูกร้องขอให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนทราบ และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้น

ทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาขึ้นต่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพ้นกำหนดเวลาการทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหา ให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศคำกล่าวหาและคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาไว้ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งเขตชุมชนหนาแน่น ที่เห็นสมควรโดยเร็ว ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบด้วย

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีกระบวนการตรวจสอบรายชื่อของผู้ที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ โดยให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อแต่ละคนทราบและกำหนดเวลายื่นคำร้องคัดค้านไว้ในหนังสือแจ้งด้วย ซึ่งในกรณีที่ผู้ที่มีรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อผู้ใดเห็นว่าตนมิได้เข้าชื่อหรือเข้าชื่อโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญ ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเวลาที่กำหนด และให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจวินิจฉัยคำร้องคัดค้าน หากเห็นว่าคำร้องคัดค้านของผู้ใดเชื่อถือได้ ให้ส่งถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ คำวินิจฉัยของผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นที่สุด เมื่อพ้นกำหนดเวลาคัดค้านและไม่มีการยื่นคำร้องคัดค้าน หรือมีการยื่นคำร้องคัดค้านและได้ดำเนินการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หากยังมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการต่อไป

(๓) ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมาตรา ๑๐ บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งหมด เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกอบกันเป็นการไม่สมควรหากจะนำภาษีของประชาชนทั้งประเทศมาใช้เพื่อการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ

(๔) บทกำหนดโทษ

เพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับผู้ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด หรือพมชู้ด้วยประการใดเพื่อให้บุคคลใดเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือเพื่อให้บุคคลใดถอนหรือมิให้ถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ และกรณีผู้ที่ลงลายมือชื่อปลอมในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื่อ หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเข้าชื่อ เพื่อให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่แท้จริง เพื่อให้ครอบคลุมความผิดเกี่ยวกับการเข้าชื่อตามร่างพระราชบัญญัตินี้